

Álom-apokalipszis – A Matricák 2010 díjazottjainak tárlatán lépkedve

Gyermekkorom fontos szereplői a matricák. Élénk színűkkel, izgalmas alakjukkal hívogattak, bódítottak. Önmagukban is izgalmas jelentéssel bírtak, csoportosan viszont merőben új narratívát kínáltak. A Lutra albumok kora ez, s aki átélte, annak nem kell tán bizonygatnom, hogy egy izgága csatár portréja mennyivel félelmetesebb, ha a morcos balhátvéd is mellette feszít. Az igazán egyedi kollázsok a lapozható gyűjtőfelületen természetesen túl, jelesül ruhásszekrényem ajtaján jöttek létre, ahol az említett válogatott labdarúgók képei közé krosszmotor-márkák és ruházati termékek emblémái, illetve rajzfilmszereplők portréi kerültek. Kawasaki, a Tini Nindzsa Technőcök, Adidas és Gary Lineker. Szó mi szó, ütős remix. Látogatóimnak élvezettel referáltam kiállított matricáim egymás mellé kerülésének viszonyrendszeréről. A budapesti KAS Galériában kiállító hat művész kisméretű elektrográfiai munkáin töprengve fentebbihez hasonlóan erős elbeszélhető cselekmény kezdett formálódni bennem. A képek képsorokká, történetté álltak össze a fejemben. Hangulatukat rövid kommentárokból igyekszem visszaadni.

Éteri nesz ébreszt. Fátyolos szembogaramat selymes fény cirógatja. A meszelt falak matt fehérje, polcaim szilárd barnája elé hajlékony lilák, kamaszos-komor kékek úsznak. Alélt elmém képtelen követni a hajnal hangulatába íródó túll-küröket. Minden súlytalan. Megmagyarázhatatlanul könnyű. A szobában egy angyal táncol. Puha lábai pár centivel a korhadat parketta fölött suhannak. Mintha korcsolyaéleken

siklana. Kábult koboldként kalandozza be a szoba minden szegletét. A függönyből tölcserít varázsol, dalra bírja a virágokat, amikor pedig a zongorára emeli tekintetét, fagyott, színes könnyecseppek potyognak a billentyűkre. Hagyom, hogy a jelenés összehorjolja érzéseimet, fénye áthatoljon rajtam. Mozdulatainak görbéit szemhéjam mögé igyekszem rejteni. Perdül még párat, a feszület mellé szökken aztán, onnan kezd kántálni, földöntúli hangon. (Haász Ágnes képei)

Ébenbe bukik a hajnali Nap. Odakinn zivatar támad és zűrzavar. Vízsziros eső esik. A vad cseppek élesre csiszolják a házak falát. A homlokzatokból kigyógyulnak a lövésnyomok, az ablakkeretek mögül évszázados iszonyat gomolyog. Az ereszen gubbasztó galambok gondterhelten burukkolnak, a vadászni érkező baglyok haikukat huhognak az égre, a parkolókból autóriasztók szirénái vijjognak. Kavarog a város, akárha egy ócska betonkeverő szájába került volna. Egyenes villám töri ketté az égboltot, itt-ott baljós tüzek gyúlnak, a formák pontosabb értelmet nyernek, mint bármikor azelőtt. Háromszögek, trapézok verik vissza a fényt, rágcsálók prémjét világítja át a ménkö. Akiket álmukból ver fel a dörgés, úgy hihetik, messze még a reggel, pedig lassan itt lenne már a munkába indulás ideje, ha munkáról beszélni egyáltalán lenne még értelme. Sirályok ugróköteleznek a nagyfeszültségű vezetékekkel. Szikrákat vet és sötétben ragyog az ég. (Wanyura Kurosad)

Az első becsapódások után az utcára özönlének az

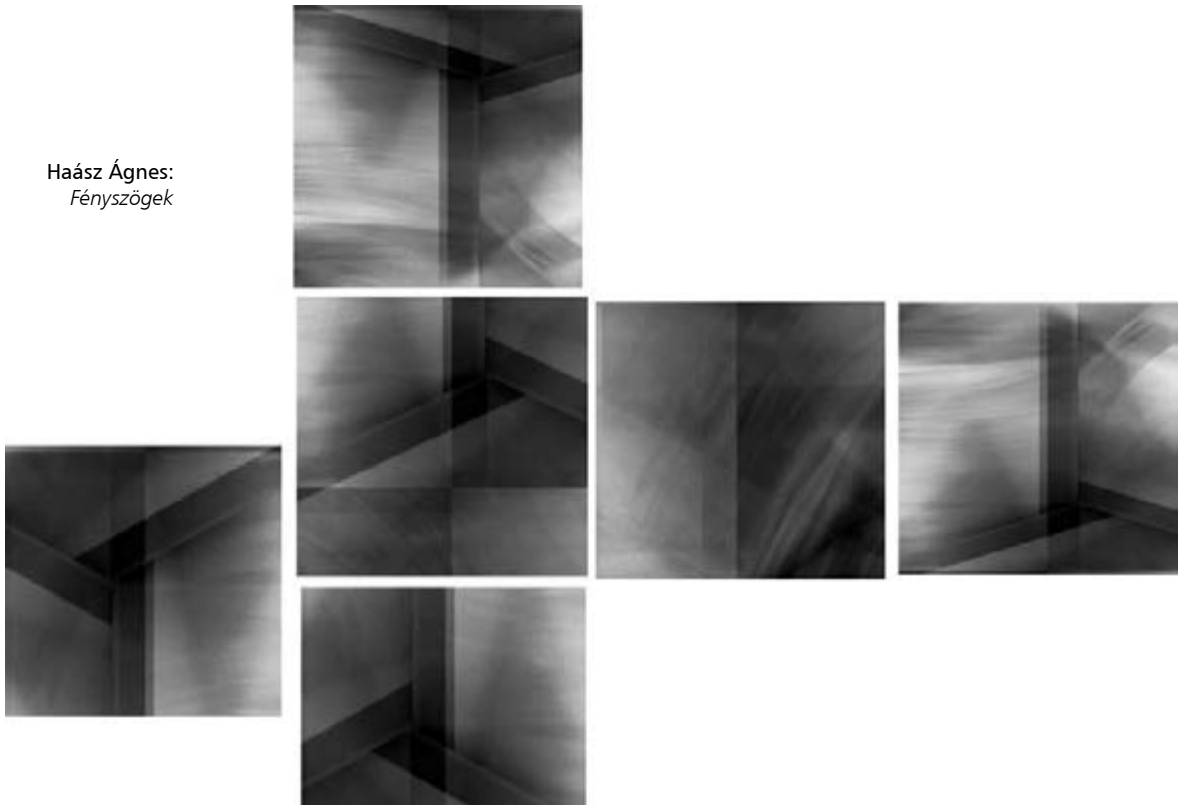

csapdába szorult vadak módjára, megállás nélkül rohannak abba az irányba, amerre a káosz határát sejtik. Csakhogy a felfordulás végtelen. Nincs belőle kiút. Aki a szíveket és a veséket vizsgálja, látja majd, hogy a félelem torz foltjai oda is beitták magukat. A reményvesztett menet néhol szobrokra tapos, másutt az emlékművek temetik maguk alá a riadt polgárokat. Egy eszelős locsolókannából hord vizet a tetemekre, ki ne száradjanak, míg a végső óra eljön. Mások szeretteik után kutatnak a társadalom tetemén. Egy gyermek csukott szemmel számol. Bújócskázik az egész város, gondolja. A katonák sohasem éreztek még félelmet és szeretetet. Most csőre töltött fegyverrel, maszkjuk mögött könnyeznek. (Alexandra Haeseker)

Az állatok emlékeznek csak rá, hogy a templom megóv. Csapatostul özőnlenek hát a kápolnák rezervátumába, a katedrálisok hajóiba. A padsorok közé vaddisznók csörtetnek, a szenteltvíztartókba madarak fészkelnek, az őzek kérdőn ugatják az oltárt. Vérezni és imádkozni kezdenek a szentek. Megkövült szavaik aládúcolják a pilléreket. A kupolák ernyőként borulnak az oszlopok fölé.

emberek. Köd van. A levegő törmelékdaraboktól szúrós. Ijedt sikolyok hallatszanak. A réműlettől elvakult, a hangok kakofóniájába belevesző alakok

Haász Ágnes:
Fényszögek

Dziuba: *Blue Alternation*

Izzó bronzuk csillagképeket ír az égre. Az orgona sípjai requiem-et remegnek, a dallam hallatán életre kelnek a mennyezet freskói. Meszes lábukat nyújtóztatják buzgó angyalok, százezer éve megsárgult énekeskönyveket lapozgatnak a szeráfok. A boltozat, mint hatalmas homorú lencse, összegyűjti a félelmet az állatok szeméből. Gyűjtőpontjában felforrósítja a szorongást, és hamut köhög a gyúlékony levegőbe. (Nagy Gábor György)

Csend. Kikezdett kövezet, elnehezült felület, megolvadt architektúra. A főút nyomvonalát – mint sefelé tartó nomád ösvényt – a megsüppedt töltés rajzolja ki. A friss romokat helyenként mintha víz nyaldosná, a felmetszett panelházak hasából kábel-belek lógnak. Felszívódnak a színek, felszáradnak a holttestek. Bosszúálló démonok hordják tán őket szét a felhők közé? Meglehet. Helyettük különös szellemalakok érkeznek a halott

városba. A világvége kárfelmérői-e, vagy csillagközi katasztrófaturisták, nem tudni. Annyi bizonyos, hogy némán, szemlélődve lebegnek. Árnyuk takaróként terül a letarolt tájra. (Derek Besant)

Éjszaka. Utcai neon festi tejszerűvé az ablaküveget. Fáradt villogással virraszt a fax, a szkennert áttetszőn pihen. A nyitva feledett fénymásoló üveglapjára azonban pajkos dzsinnek költöznek. Színes meséket hajtogatnak maguknak a kipárolgó adatokból. Az algoritmusok pulzusa lelassul ilyenkor, a vezetékek vércörében lomhán kering az áram, s tintasugarak sem karmolnak a sercegő papírba. A gépek kiszáradt szeme sötétben ázik. Próbálnak a retinájukba égett jelektől szabadulni. S persze vágyakoznak is. Míg új műszak kezdődik, megálmodják az apokalipszis fényből szőtt képeit. (Dziuba)